

Paavalin kirje Roomalaisille - רהומיא

Kirjoitettu talvella 57jKr Korintossa. Sisältää yli 80 viitettä Vanhaan Testamenttiin. Toimitettu Roomaan Foiben, Kenkreen seurakunnan seurakuntapalvelijattaren kautta. Room.15:22-28; 16:1.

1:1 Paavali, Jeesuksen Messiaan palvelija, kutsuttu ja apostoli, joka on erotettu Jumalan evankeliumille, 2 Jonka Hän lupasi alusta asti profeettojensa kautta, pyhissä kirjoituksissa, 3 Koskien Hänen Poikaansa, joka on lihan mukaan syntynyt Daavidin huoneen siemenestä, 4 Ja hän on tunnettu Jumalan Poikana, voimassa ja Hengessä. Pyhä, joka nousi kuolleista; Jeesus, Messias, meidän Herramme! 5 Hänen kauttaan me olemme saaneet siunauksen ja apostolin tehtävän kaikkien kansakuntien keskuudessa, että he olisivat kuuliaisia Hänen Nimensä uskollisuudelle. 6 Että myös te olette heitä, kutsuttuja, Jeesuksen, Messiaan kautta. 7 Kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille ja pyhille; rauha ja siunaus olkoon kanssanne, Jumalalta, meidän Isältämme, ja meidän Herraltamme Jeesukselta Messiaalta!

8 Ensimmäisenä, minä kiitän Jumalaani Jeesuksen Messiaan kautta teistä kaikista, koska teidän uskollisuudestanne kuullaan kaikkialla maailmassa. 9 Sillä Hän, Jumala, jota minä palvelen Hengessä, Hänen Poikansa evankeliumin kautta, todistaa; että minä taukoamatta, kaikkina aikoina, muistan teitä rukouksissani. 10 Ja minä anon, että jos nyt minulle avautuisi tie, Jumalan tahdon kautta, että tulisin teidän luoksenne. 11 Sillä minä olen hyvin innokas tapaamaan teidät, ja antamaan teille Hengen lahjan, jonka kautta te vahvistutte. 12 Ja yhdessä saisimme lohdutusta, teidän ja minun uskollisuudessa. 13 Nyt minä tahdon teidän tietävän, minun veljeni, että olen usein halunnut tulla teidän luoksenne, mutta minä olen ollut estetty tähän saakka, kunnes nyt, että myös teistä olisi minulle hedelmää teidän joukostanne, peräti niin kuin muissakin kansakunnissa: 14 Kreikkalaisten ja barbaarien, viisaitten että välinpitämättömien; sillä minä olen velkaa jokaiselle, että minä julistan. 15 Niin minä ponnistelen, että julistaisin evankeliumia myös teille Roomassa asuville. 16 Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä siinä on Jumalan voima elämää varten, kaikille niille, jotka uskovat Häneen, juutalaiselle ensin ja sitten myös aramealaiselle. * 17 Sillä siinä on Jumalan Vanhurskaus paljastettuna uskosta uskollisuuteen; kuten on kirjoitettu: "Vanhurskas on elävä uskosta." * 18 Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten poikien laittomuutta ja vääryyttä vastaan; niiden, jotka pitävät totuutta vääryydessä. 19 Koska se, mitä on tunnettua Jumalasta, on paljastunut heidän keskuudessaan, sillä Jumala on sen heidän kauttaan paljastanut. 20 Sillä Jumalan salatut asiat ovat maailman perustamisesta saakka olleet Hänen luoduilleen ymmärryksen kautta näkyviä, ja Hänen Voimansa ja Hänen lkuinen Jumaluutensa; niin ettei heillä ole puolusteltavaa. 21 Koska he tunsivat Jumalan, eivätkä kirkastaneet Häntä, eivätkä kiittäneet Häntä, vaan olivat tyhjänpäiväisiä ajattelussaan, ja heidän sydämensä oli paadutettu, niin etteivät he ymmärtäneet. 22 Ja he ajattelivat itsessään olevansa viisaita, mutta ovat tulleet hulluiksi. * 23 Ja he ovat vaihtaneet Jumalan turmeltumattoman kirkkauden, ihmisen turmeltuvaisen kuvapatsaan kaltaisuuteen, ja lintujen ja nelijalkaisten eläinten ja maan matelijoiden kuvan kaltaiseksi. * 24 Sen vuoksi Jumala on jättänyt heidät, heidän sydäntensä saastaisille himoille, joiden kanssa häpäisevät keskenään heidän ruumiinsa. 25 Ja he vaihtoivat Jumalan totuuden valheeseen, ja kunnioittavat ja palvelevat luotuja enemmän kuin niiden Luojaa, Häntä, jolle kuuluu ylistykset* ja siunaukset, ikuisuuksien ikuisuuteen. Aamen! 26 Tämän tähden Jumala on jättänyt heidät häpeällisten sairauksien* valtaan; sillä heidän naisensa vaihtoivat luonnollisen seksuaalikäyttäytymisensä sellaiseen, mikä on luonnon vastaista; 27 Ja samoin lisäksi heidän miehensä jättivät luonnollisen yhteyden naiseen, ja juhlivat himossaan, toinen toisensa päällä, miespuoliset miespuolisten päällä, häpeällisesti yhtyen, ja saivat suuntautumisissaan vastaanottaa itseensä sen palkan, joka oli oikeaa heidän eksymisestään. 28 Ja niin kuin he päättivät sieluissaan olla tuntematta Jumalaa, Jumala on jättänyt heidät turhuuden tuntemiselle, että olisivat tekemässä asioita, joita ei pidä tehdä. 29 Olemalla täynnä kaikenlaista vääryyttä ja haureutta, katkeruutta ja pahuutta, ahneutta ja kateutta, murhanhimoa ja riitaa, petosta ja pahoja ajatuksia. 30 He ovat valittajia ja toisten syyttäjiä; ja he ovat Jumalan inhoajia, hyökkääviä, ylpeitä, ylpeilijöitä, virheiden löytäjiä. He ovat jääräpäisiä mielipiteissään. He ovat vanhemmilleen tottelemattomia. 31 Eivätkä he ole vakaita, eikä heillä ole rakkautta eikä rauhaa, eikä heissä ole armoa. 32 Ne, jotka, vaikka tietävätkin Jumalan tuomion, jotka näitä harjoittavat, ovat syyllisiä kuolemaan*; he eivät ole vain yksin tekemässä niitä, vaan ovat jopa liitossa* niiden kanssa, jotka näitä tekevät.

*¹⁶ Suurin osa kreikan teksteistä puhuu ”Kristuksen evankeliumista”. ’Elämän’ tilalla on epämääräisempi ’pelastus’, ja tyypilliseen kreikkalaiseen tapaan ’aramealainen’ on korvattu ’kreikkalaisella’ joka kohdassa. Vain ’Naeman’ on jätetty ’syyrialaiseksi’, kaikki muut on editoitu pois. Aramea antaa kreikkalaisten olla, kuten jakeessa 14 näkyy. Kirkon alkuaikojen antisemitismin hedelmiä; seemiläisiä kieliä vastustetaan tänäkin päivänä aktiivisesti. ”Aramealainen” on 22 kertaa käytössä, ”kreikkalainen” 7 kertaa. Kreikassa kaikki on laitettu kreikkalaisiksi.

*¹⁷ Hab.2:4, Gal.3:11, Fil.3:9, Hebr.10:38.

*²² ’Hullu on sanonut sydämessään, ’Ei ole Jumalaa’. ’He ovat vääristyneitä, heidät on häpäisty heidän omien suunnitelmiansa kautta; ei ole ketään joka tekee hyvää.’ San.14:18; 28:28, Ps.14:1.

*²³ Humanismi ja evoluutio-oppi. Tatuoinneissa toistuvat usein eläinteemat. 5.Moos.4:15-18, 1.Kun.11:4,5, Apt.17:29, Ps.49:12,20.

*²⁵ Kreikan tekstistä puuttuu ”ylistykset”. Jos teksti olisi kreikan käännös, miksi sana olisi arameassa?

*²⁶ Jes.65:7 ”Teidän syntinne, ja teidän isienne synnit ovat hyvin tunnettuja Minun edessäni, sanoo Herra, sillä he ovat suitsuttaneet vuorilla, ja pilkkasivat Minua kukkuloilla; siksi Minä annan heille heidän tekojensa palkan, ensiksi heidän sukupuolielimiinsä!” 3.Moos.18:22-24, Ef.5:11,12, Juud.10,27, 1.Moos.19:5, 1.Kor.6:9.

*³² Homot tietävät Mooseksen Lain, että homoseksuaalisuutta harjoittavat oli surmattava. Nyt vain se tapahtuu Jumalan tuomion kautta. Homoseksuaalisuus ei ole luonnollista yhteyttä, vaan syntiä. 3.Moos.20:13.

*³² Tässä käytetty liitto on lähinnä sukupuoliyhteyden harjoittamisen kautta ”liittoutumista”. Homoliitot ovat vanha keksintö. Sitä on esiintynyt Roomassa, josta suomalainen avioliittokäsitys on pitkälti peräisin.

2:1 Tämän tähden, sinulla ei ole puolustautumista, oi ihminen, tuomitessasi lähimmäisesi; sillä siinä, missä tuomitset lähimmäisesi, siinä tuomitset myös oman sielusi; sillä sinä, joka näistä asioista tuomitset, niistä olet itekin kääntynyt pois. * 2 Ja me tiedämme, että on olemassa Jumalan tuomio totuudessa niille, jotka ovat kieroutuneet näissä asioissa. 3 Mutta, mitä sinä luulet, oi ihminen? Ajatteletko, että sinä, joka tuomitset sellaiset, jotka harjoittavat sellaisia asioita, kun sinä itse olet niihin kytkeytynyt, tulisit pakenemaan Jumalan tuomiota? 4 Vai seisotko Hänen hyvyytensä rikkauksia vastaan, ja Hänen Pitkämielisyyttään vastaan, ja sitä asemaa vastaan, jonka Hän antoi sinulle, tietämättä, että Jumalan Hyvyys tuottaa sinulle mielenmuutoksen? 5 Mutta, sydämesi kovuuden takia, joka ei ole katuva, sinä kasaat päälläsi vihan varaston vihan päivää varten, ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymistä varten. * 6 Hänen, joka tulee maksamaan jokaiselle tekojensa mukaan: 7 Niille, jotka hyvissä teoissa kärsivällisinä etsivät kirkkautta ja kunniaa, sekä turmeltumattomuutta; heille Hän antaa elämät, jotka ovat ikuisia; 8 Mutta niille, jotka sortavat, eivätkä kiinnity totuuteen, vaan liittyvät kauhistuksiin, Hän maksaa vihalla ja raivolla. 9 Ja ahdistus ja murhe jokaiselle ihmisen pojalle, joka harjoittaa pahuutta; juutalaiselle ensin, sitten myös aramealaiselle; 10 Mutta kirkkaus ja kunnia ja rauha jokaiselle, joka harjoittaa hyvyttä, ensin juutalaiselle, sitten myös aramealaiselle; 11 Sillä Jumalan kanssa ei ole puolueellisuutta! 12 Sillä ne, jotka ovat syntiä tehneet ilman Lakia, myös hukkuvat ilman Lakia; ja ne, jotka Lain mukaan ovat tehneet syntiä, tullaan tuomitsemaan Lain mukaan. * 13 Sillä eivät Lain kuulijat ole niitä, jotka ovat oikeassa olevia Jumalan edessä, vaan ennemmin Lain toteuttajat tullaan julistamaan oikeassa oleviksi. 14 Sillä jos ne kansat, joilla ei ole Lakia, luonnostaan tekevät Lakiin sisältyviä asioita, nämä, joilla ei ole Lakia, ovat itse tulleet sieluillensa Laiksi. 15 Ja he osoittavat Lain teoilla, kun ne ovat kirjoitettuna heidän sydämiinsä; ja heidän omatuntonsakin todistaa niistä, kun heidän ajatuksensa joko nuhtelevat tai puolustavat heidän henkiänsä, toinen toistansa, 16 Sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet, minun evankeliumini mukaan, Jeesuksen Messiaan käsissä. 17 Nyt, jos sinä, joka olet kutsuttu ’juutalainen’, ja lohdutaudut Lakiin, ja olet ylpeä Jumalasta, 18 Ja koska tunnet Hänen tahtonsa, ja erotat asiat, jotka ovat kunnollisia, jotka olet oppinut Laista, 19 Ja sinä olet luottavainen sielustasi, että olet sokeiden ohjaaja, ja valona niille, jotka ovat pimeydessä, 20 Ja ymmärtämättömien neuvoja, ja lasten opettaja, kun sinulle on ilmentynyt Totuuden tuntemisen malli Laista. 21 Nyt, siis, sinä, joka opetat muita, etkö opeta omaa sieluasi? Ja sinä joka saarnaat, että, ”Älä varasta!”, varastatkin itse? 22 Ja sinä sanot, ”Älä tee aviorikosta!”, itse teet aviorikoksen? Ja sinä, sinä joka halveksit epäjumalia, ryöstät Pyhää temppeliä? 23 Ja sinä, joka ylpeilet Laista, siinä missä itse ylität Lain, eikä se ole Jumala, jota sinä halvennat. 24 Sillä, teidän takianne, Jumalan Nimi on pilkattu kansakuntien joukossa, niin kuin on kirjoitettu. * 25 Sillä ympärileikkaus on hyödyllinen, jos Laki

otetaan täydellisenä. Mutta jos sinä sivuutat Lain, silloin on ympärileikkauksesi Hänelle yhtä kuin ympärileikkaamattomuus. 26 Sen tähden, jos ympärileikkaamaton sisäistää Lain käskyt, katso, eikö hänen ympärileikkaamattomuuttaan ole laskettava ympärileikkaukseksi? * 27 Niin ympärileikkaamaton, joka täyttää Lain luonnostaan, on tuomitseva sinut; sillä sinä, joka kirjoitusten ja ympärileikkauksen kautta ohitat Lain ylitse. 28 Kuitenkaan hän ei ole juutalainen, joka on sellainen ulkonaisesti; eikä myös sellainen, joka on lihassa näkyvän ympärileikkauksen kautta. 29 Vaan ennemmin, se on juutalainen, sellainen, joka on salassa ympärileikattu, sellainen, joka on se sydämen ympärileikkaus, Hengen kautta, eikä Kirjoitusten kautta. Sellainen, jonka Kirkkaus ei ole ihmisistä, vaan Jumalasta.

*¹ Jos on tehnyt parannuksen synnistä ja tietää ja tuntee sen vääräksi toiminnaksi, ja on saanut pahat teot anteeksi, mutta silti tahtoo niissä jatkaa, niin sellaiselle henkilölle ei ole enää oleva Vapahtajaa syntien anteeksi saamiseksi. Sillä ei Jeesus mene toista kertaa ristille. Tuomitessa lähimmäistä hänen synneistään, pitää ymmärtää oma kivinen tie, jonka on joutunut kulkemaan, sisäistääkseen puhtaan elämän. Tuomion sanat lähimmäiselle ovat tuomion sanoja myös itselle.

*⁵ 5.Moos.32:35, Ps.110:5, Room.1:18, Ps.62:12, Ilm.20:12, Jaak.2:17-26, 2.Kor.5:10.

*¹² Jakeet 6-12 puhuvat Jeesuksen tulosta maan päälle; silloin vihan kohde kääntyy juutalaisista kansakuntalaisiin. 'Aramealainen' on vertaus 'kansakuntalaisista'. 3.Moos.18:22; 20:13.

*²⁴ Judaismi ei lainkaan käytä Jumalan Pyhää Nimeä YHVH. Laki sanoo, että "Älä turhaan lausu Jahven nimeä." "Turhaan" hebreaksi tarkoittaa "muuttaa, väärentää, tehdä tavalliseksi" Juutalaisten totaali kieltä Jumalan nimen käyttöä kohtaan on johtanut kansakuntien tiedottomuuteen, ja nimen korvaamiseen yleistermillä 'jumala'. 2.Sam.12:14, Jes.52:5, Hes.36:20,23, 2.Piet.2:2.

*²⁶ Kun Lain käskyt ovat sydämessä, silloin sydämen ympärileikkaus on toteutunut. 5.Moos.10:16, Apt.10:34,35, Gal.5:6, Jer.9:25, Gal.5:3, 5.Moos.30:6, Fil.3:2,3.

3:1 Mitä sen tähden on juutalaisten erinomaisuus? Tai mikä on ympärileikkauksen etu? 2 Paljonkin, kaikissa asioissa! Ensinnäkin se, että heille on uskottu Jumalan sanat. 3 Sillä miten, jos osa ei ollut uskonut, pystyikö heidän uskomattomuutensa mitätöimään Jumalan uskollisuuden? 4 Olkoon sellainen kaukana! Sillä Jumala on Totuus, ja jokainen mies valehtelee; niin kuin on kirjoitettu: "Ole puhdas sanoissasi niin olet puhdistuva, kun sinua tuomitaan." 5 Mutta jos meidän vääryytemme palvelee Jumalan Oikeamielisyyden vahvistamista, miksi silloin sanottaisiin: "Jumala, Hän on vääryys, kun Hän tuo vihansa?" Minä puhun kuin ihmisen poika! * 6 Olkoon sellainen kaukana! Kuinka muutenkaan Jumala tuomitsisi maailman? 7 Sillä, jos Jumalan Totuus on tullut runsaaksi minun valheitteni kautta, Hänen kunniakseen, miksi minä sen tähden olen tuomittuna, kuin syntinen? * 8 Tai, mitä kun he pilkkaavat meitä ja sanovat, että me sanomme: "Tehkäämme pahaa, että hyvyyttä voisi tulla!"? - Heidän tuomionsa on varattuna ikuista oikeudenmukaisuutta varten! 9 Mistä siis meitä pidetään parempina? Me olemme jo aikaisemmin määritelleet sekä juutalaisista että aramealaisista, sillä he kaikki ovat syntisyyden alla. 10 Niin kuin on kirjoitettu: "Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan; 11 Ei ole ketään ymmärtävistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa. 12 He ovat kaikki kulkeneet harhaan ja ovat hylättyjä; ei ole ketään, joka tekee hyvää; ei yhtäkään. 13 Heidän kurkkunsa ovat avoimia hautoja; heidän kielensä ovat petolliset; heidän huultensa alla on myrkkykäärmeiden myrkkyyä. 14 Heidän suunsa ovat täynnä kirousta ja katkeruutta. 15 Heidän jalkansa ovat nopeat vuodattamaan verta. 16 Kirous ja onnettomuus ovat heidän teillään. 17 Ja rauhan tietä he eivät tunne. 18 Ei ole Jumalan pelkoa heidän silmiensä edessä." * 19 Silti, me tiedämme, että mitä Laki sanoo; se sanoo niille, jotka ovat Laissa, niin että jokainen suu sulkeutuisi, ja koko maailma olisi syyllinen Jumalan edessä. 20 Sillä Lain tekojen kautta, ei ole puhdistettua lihaa Hänen edessään, sillä Lain kautta syntisyys on tullut tunnetuksi. 21 Mutta nyt, Jumalan Vanhurskaus on paljastettu ilman kirjoitettua Lakia, ja Hänestä todistavat Laki ja Profeetat. * 22 Nyt Jumalan Vanhurskaus on jokaiselle, Jeesuksen Messiaan uskollisuuden kautta, kaikille ihmisille, jotka uskovat Häneen, sillä siinä ei ole erottelua; 23 Sillä he kaikki tekivät syntiä, ja olivat vaillinaisia Jumalan Kirkkaudesta. 24 Ja he ovat vanhurskautetut ilmaiseksi annetun siunauksen kautta, ja sen lunastuksen kautta, joka on Jeesuksessa Messiaassa. 25 Tämän, jonka Jumala ensin asetti armonistuimeksi, hänen verensä uskollisuuden kautta, syntiemme tähden, meidän, jotka ennen olimme syntiset. * 26 Siinä asemassa, jonka Jumala antoi meille Kärsivällisyydessään, Hänen vanhurskaansa kuolleista herättämisessä, joka tapahtui sen määrääkseen, että hän, joka on puhdas, vanhurskauttaa puhtauden kautta sen, joka on hänelle uskollinen, hän on meidän Herraamme Jeesus

Messias. 27 Missä on siis ylpeys? Se on arvotonta. Minkä Lain perusteella? Tekojen? Ei, vaan ennemmin uskon Lain perusteella. 28 Sen tähden me päättelemme, että ihminen on vanhurskautettu uskon kautta, ilman Lain tekoja. 29 Vai, onko Jumala vain juutalaisten, eikä kansakuntien? Kyllä Hän on myös kansakuntien. 30 Sillä Jumala on Yksi, Joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskollisuuden kautta, ja ympärileikkaamattomat sen saman uskollisuuden kautta. * 31 Mitä silloin? Mitätöimmekö Lain uskollisuuden kautta? Jumala kieltäköön sellaisen! - Päinvastoin, me tuemme Lakia!

*⁵ Kreikassa Paavali puhuu kuin hullu. Job 8:3; 34:10, Room.9:14.

*⁷ Kirkon teologia ei tämän jakeen loppua ymmärrä, että syntinen ihminen, sellainen, jolla on syntiä, on tuomittu nyt ja vastedes. Joh.3:36.

*¹⁸ Jakeet 10-18 ovat lainauksia eri Raamatunjakeista: Ps.14:1-3; 53:1-4, Saarn.7:20, Jes.64:7, Hoos.4:1,2, Saarn.7:30, Ps.5:10; 140:4, Ps.10:7, Jaak.3:10, San.1:16, Jes.59:7, Jes.59:8, 1.Moos.20:11, Ps.36:2.

*²¹ Jes.53:11, Jer.23:6, Room.1:17, Fil.3:9.

*²⁵ Armoistuin 'Kappereth' on se liiton arkin kansi, jonka päälle 3.Moos.16 luvussa, sovituspäivänä, pirskotettiin ylipapin toimesta syntiuhrin verta. Apt.13:38,39, 2.Kor.5:19-21.

*³⁰ Vanhurskaaksi pääsee vain uskon kautta, ei kasteen, tekojen tai ympärileikkauksen kautta. Kaste ei yksin pelasta. Ympärileikkaus ei ole itse liitto, vaan sen liiton merkki. Apt.15:9-11, Room.4:11,12, Gal.3:8, 1.Moos.17:11.

4:1 Mitä me siis sanomme Abrahamista, meidän esi-isiemme päämiehestä, jolla havaittiin se vanhurskaus lihan kautta? 2 Sillä jos Abraham vanhurskautettiin tekojen kautta, hänellä oli aihetta olla ylpeä; mutta ei Jumalan edessä. 3 Sillä mitä se kirjoitus sanoo? "Abraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi." * 4 Mutta hänen palkkojaan, joka tekee työtä, ei lasketa hyvyyden mukaan, vaan ennemmin sen mukaan, mitä hänelle ollaan velkaa. 5 Ja hänelle, joka ei töitä tee, vaan ainoastaan uskoo Häneen, joka puhdistaa syntisen, hänen uskonsa luetaan hänelle vanhurskaudeksi. 6 Samoin kuin Daavid sanoo sellaisen ihmisen autuudesta, jonka Jumala julistaa vanhurskaaksi ilman tekoja, * 7 Sanoen, "Siunaukset niille, joiden vääryydet ovat anteeksi annetut, ja joiden synnit ovat pois pyyhityt!" 8 "Ja Hänen siunauksensa miehelle, jolle Jumala ei tule lukemaan hänen syntejään!" 9 Nyt, sen tähden, onko tämä autuus ympärileikkauksen johdosta tai ympärileikkaamattomuuden johdosta? Sillä me sanomme, että Abrahamin uskollisuus luettiin hänelle vanhurskaudeksi. 10 Kuinka se sitten luettiin hänelle? Ympärileikkauksen vai ympärileikkaamattomuuden avulla? Sitä ei annettu ympärileikkauksessa, vaan ympärileikkaamattomuudessa! 11 Sillä hän kantoi ympärileikkauksen merkkiä ja uskonvanhurskauden sinettiä, josta ympärileikkaamattomana tuli kaikkien niiden isä, jotka uskovat ympärileikkaamattomuudesta, että vanhurskaus luettaisiin myös heille. 12 Niin että ympärileikkauksen isyys ei ole vain niille, jotka ovat ympärileikattuja, vaan myös niille, jotka seuraavat meidän isämme Abrahamin uskollisuuden askeleissa, kun hän oli vielä ympärileikkaamaton. 13 Sillä lupausta Abrahamille ja hänen siemenelleen, että hän perisi maailman, ei ollut Lain kautta, vaan hänen uskollisuutensa vanhurskaudessa. 14 Sillä jos nämä olisivat perillisiä Lain kautta, silloin uskollisuus olisi ollut arvotonta ja lupauksella ei olisi ollut merkitystä. 15 Sillä Laki on vihan herättäjä; sillä missä Lakia ei ole, siellä ei ole myös Lain sivuuttamistakaan. * 16 Sen tähden uskollisuuden kautta tullaan vanhurskaaksi, siitä siunauksesta, mikä on luja lupaus kaikelle hänen siemenelleen. Ei ainoastaan sille, joka on Laista, vaan ennemmin myös sille, joka on Abrahamin uskollisuudesta, hänen, joka on isä meille kaikille; 17 Niin kuin on kirjoitettu: "Minä olen osoittanut sinut kansakuntien paljouden isäksi", Jumalan edessä, johon sinä uskot, Joka antaa elämän kuolleille, ja Hän kutsuu ne, jotka eivät ole, kuin he olisivat. 18 Sillä hän, joka oli toivoton, uskoi siihen toivoon, että hän tulisi kansakuntien paljouden isäksi; niin kuin on kirjoitettu: "Niin on sinun jälkeläisiäsi oleva." 19 Hänen uskollisuutensa ei koskaan heikentynyt, vaikka häntä pidettiin, ruumiiltaan kuolleetuneena, satavuotiaana*, ja Saaran kohdun kuolleen. 20 Hän ei epäillyt Jumalan lupausta, kuin sellainen, jolta puuttuu uskoa; vaan hänen uskollisuutensa vahvisti häntä, ja hän antoi kunnian Jumalalle. 21 Ja hän oli täysin varma, että minkä asian Jumala oli hänelle luvannut, sen Hän kykenee tekemään täydelliseksi. 22 Tämän tähden se laskettiin hänelle vanhurskaudeksi. 23 Ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että "Hänen uskollisuutensa laskettiin vanhurskaudeksi", 24 Vaan myös meidän tähtemme; että se myös meille laskettaisiin, niille, jotka

uskovat Häneen, joka nosti meidän Herramme Jeesuksen, Messiaan kuolleista. 25 Hänet, joka luovutettiin meidän syntiemme tähden ja nousi, että saisi oikeuttaa meidät.

*³ Abraham ympärileikattiin 99-vuotiaana, mutta hänen vanhurskautumisensa tapahtui aiemmin. 1.Moos.15:6; 26:3-5, Gal.3:6, Jaak.2:23.

*⁶ Ps.32:1,2; 65:2.

*¹⁵ Kun Laki ei orjuuta, silloin sitä ei ohiteta eikä unohdeta. Laki tulee sisäsyntyisesti Pyhän Hengen kautta ihmisestä. Laki on tärkeää tuntea, sillä se on elämäksi ja varjelee joutumasta syntiin. Jes.53:5,6, 2.Kor.5:21, Piet.2:24, Room.5:13.

*¹⁹ Abrahamia pidettiin 100-vuotiaana vanhuksena. Todellisuudessa lisäk syntyi Abrahamille 100-vuotissyntymäpäivänä. Luuk.3:23; 4:18, 1.Moos.17:17;18:11.

5:1 Sen tähden, koska me olemme oikeutetut uskollisuuden kautta, meillä on oleva rauha Jumalan kanssa, meidän Herramme Jeesuksen Messiaan välityksellä; 2 Hänen kauttaan me lähestyimme, uskollisuudessa, tätä siunausta, me, jotka seisomme hänessä, ja kirkastamme Jumalan Kirkkauden toivoa. 3 Ja eikä vain siten, vaan me myös kirkastamme kärsimyksissämme; tietäen, että kärsimys täydellistää kärsivällisyyden meissä; 4 Ja kärsivällisyys kokemusta; ja kokemus toivoa; 5 Silti, toivo ei ole hävettävää; koska Jumalan Rakkaus on tulviva sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu. 6 Sillä, Messias, meidän heikkoutemme tähden tässä ajassa, kuoli pahojen puolesta. 7 Tuskin kukaan kuolee pahojen puolesta; vaan hyvien puolesta joku voi olla halukas kuolemaankin. 8 Jumala on tässä osoittanut Rakkautensa meitä kohtaan, siinä, että kun me vielä olimme syntisiä, Messias kuoli meidän puolestamme. 9 Paljon ennemmin silloin, olemalla vanhurskautettuja hänen verensä kautta, meidät pelastetaan vihasta hänen kauttaan. * 10 Sillä, jos, kun olimme vihollisia, Jumala tarjosi liittoa kanssamme Hänen Poikansa kuoleman kautta, kuinka paljon ennemmin, olemalla sovitettuja, me pelastumme hänen elämänsä kautta. 11 Ja eikä vain siten, vaan me myös kirkastamme Jumalaa Herramme Jeesuksen Messiaan kautta, Häntä, jolta olemme nyt vastaanottaneet sovituksen. 12 Samoin kuin yhden ihmisen pojan kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta Kuolema, ja niin Kuolema korjasi jokaisen ihmisen puolelleen, ne, jotka olivat tehneet syntiä. 13 Sillä ennen kuin synnin osoittava Laki annettiin, vaikka synti oli maailmassa, synti ei ollut lueteltavaa, koska sitä Lakia ei ollut. 14 Kuitenkin, Kuolema hallitsi Aadamista Moosekseen asti, peräti niitä, jotka eivät olleet tehneet syntiä Aadamin Lain rikkomuksen tavalla, joka on hänen kaltaisensa, joka oli tuleva. 15 Mutta Jumalan lahjan mitta ei ollut lankeemuksen mitta: Jos sen tähden, yhden lankeemuksen tähden, monia kuoli, kuinka paljon runsaammin silloin tulevat Jumalan armo ja lahja, yhden ihmisen pojan, Jeesuksen Messiaan vuoksi, lisääntymään monille? 16 Ja siten Jumalan lahjan vaikutus oli suurempi kuin Aadamin rikkomuksen vaikutus; sillä yhden ihmisen rikkomuksen tuomiota seurasi monien kadotus, mutta Jumalan lahja monien syntien anteeksi antamisen tuloksena, vanhurskaudeksi monille. 17 Sillä jos Kuolema hallitsi yhden ihmisen rikkomuksen kautta, kuinka paljon ennemmin ne, jotka vastaanottavat armon ja vanhurskauden lahjan yltäkylläisyyttä, ovat hallitseva kuninkaina elämässä yhden kautta, Jeesuksen Messiaan. 18 Tällä tavoin, kun siis yhden ihmisen rikkomuksen vuoksi kaikki ihmisen pojat ovat syyllisiä, niin on yhden vanhurskauden tähden elämän palkinto tarjolla kaikille ihmisen pojille. 19 Sillä niin kuin yhden ihmisen tottelemattomuuden vuoksi monet tulivat syntisiksi, niin myös yhden ihmisen kuuliaisuuden kautta monet tulivat vanhurskaiksi. 20 Mutta sisäänkäynti Lakiin on tullut, että synti lisääntyisi, ja missä synti lisääntyi, siellä armo tuli runsaaksi. 21 Niin kuin synti hallitsi kuolemassa, niin on siunaus hallitseva oikeudenmukaisuudessa, ikuista elämää varten meidän Herramme Jeesuksen Messiaan kautta.

*⁹ Paavalin selkeä näkemys on monin kohdin, etteivät Jeesukseen uskovat joudu vihan aikaan. Jae on profetaalinen, mutta myös tähän aikaan sopiva, sillä Joh.3:36 mukaan Jumalan viha on jo nyt, niitä kohtaan, jotka eivät välitä Jeesuksen sovitusuhrista. Samoin juutalainen kansa jää vihan aikaan, sillä he eivät vielä tunnusta Jeesusta lihaan tulleeeksi. Tämä on profetian avain. Roomalaiskirjeen luku 5 on puhuttu ensisijaisesti juutalaisille, että he tunnustaisivat Messiaan, eikä sitä tunnustusta jouduttaisi heiltä suuren vihan puhdistusten kautta herättelemään. Mutta he ovat uppiniskainen kansa. 1.Tess.1:10.

6:1 Miten siis sanoisin? Onko pyörittävä synnissä, jotta armo tulisi suureksi? 2 Kadotkoon sellainen ajatus! Sillä ne, jotka ovat kuolleet synnille, kuinka he taas eläisivät siinä? 3 Vai ettekö tiedä, että ne, jotka ovat kastetut Jeesuksessa, Messiaassa, ovat kastettuja hänen kuolemaansa? 4 Meidät on haudattu hänen kanssaan kasteessa kuolemaan saakka, että samoin kuin Jeesus Messias nostettiin kuolleista, Isänsä Kirkkauteen, siten myös me vaellamme uudessa elämässä. 5 Sillä, jos meidät on istutettu yhdessä hänen kanssaan, hänen kuolemansa kaltaisuuteen, niin mekin olemme oleva hänen ylösnousemuksensa kaltaisuudessa. 6 Sillä me tiedämme, että vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis tuhottaisiin, ettei se taas palvelisi syntiä. 7 Sellaisella, joka on kuollut, sillä on vapautus synnistä. 8 Nyt siis, jos me olemme kuolleet Messiaan kanssa, uskokaamme, että me myös elämme Messiaan kanssa. 9 Sillä me tiedämme, että Messias nousi kuolleista, eikä enää kuole; eikä kuolemalla ole enää häneen käskyvaltaa. 10 Sillä kuolemalla, hän kertakaikkisesti kuoli synnille; ja elämällä, hän elää Jumalalle. 11 Näin tekin ajatelkaa sieluistanne, että te olette kuolleet synnille, ja olette elävät Jumalalle, Herrassamme Jeesuksessa Messiaassa. 12 Älköön siis synti hallitko teidän kuolleessa ruumiissanne, että ikään kuin tottelisitte sen himoja. 13 Älkääkä tarjotko jäseniänne vääryyden aseiksi synnille; vaan tarjotkaa sielunne Jumalalle, siten kuin olisitte miehiä, kuolleista eläviksi tehtyjä, ja jäsenenne olkoot aseita Jumalan puhtaudelle. 14 Ja synnillä ei ole käskyvaltaa teidän ylitsenne; koska te ette ole Lain alla, vaan ennemmin armon alla. 15 Miten silloin? Tekisimmekö syntiä, koska me emme ole Lain alla, vaan armon alla? Kadotkoon sellainen ajatus! 16 Ettekö tiedä, että kenelle te tarjoatte sielunne, hänelle te olette kuuliaiset tekemään työtä? Hänen työntekijöitään te olette, jota te kuulette, olipa se synnille, tai olipa se vanhurskauden kuuliaisuudeksi. * 17 Mutta, kiitos kuulukoon Jumalalle, teistä, jotka ennen olitte synnin orjia, ja silti olette sydämestänne antautuneet sen kaltaiselle opetukselle, joka teille jaettiin. 18 Ja, kun te vapauduitte syntisyydestä, teistä on tullut vanhurskauden palvelijoita. 19 Minä puhun kuin ihmislasten huoneesta käsin, teidän lihanne heikkouden tähden: Samoin kuin te tarjositte jäsenenne saastaisuuden ja laittomuuden palvelukseen, siten nyt tarjotkaa jäsenenne vanhurskauden ja pyhityksen työhön! 20 Sillä kun te olitte synnin työntekijöitä, **te olitte vapautetut puhtaudesta.** 21 Minkälaista hedelmää teillä silloin oli, sellaisista asioista, joita te tänään häpeätte? Sillä sen lopputulos on kuolemaa. 22 Ja nyt te olette synnistä vapautettuja, ja te olette Jumalan palvelijoita, teidän hedelmänne ovat pyhiä, ja niiden loppu on ikuinen elämä. 23 Sillä synnin palkka on kuolema; mutta Jumalan lahja on ikuinen elämä, Herramme Jeesuksen Messiaan kautta!

*¹⁶ Vanhalla liitolla ei ollut keinoa saada syntejä poistetuksi, ne yksinkertaisesti peitettiin vuosi vuodelta Yom Kippurina, joka merkitsee 'peittää' eikä 'poistaa'. Nyt Uudessa liitossa Jahve antaa tien Messiaan vuodatetun veren kautta syntien rangaistuksen täyteen poistamiseen. Toora ei oikeuta meitä Jumalan kanssa. Vain Jeesuksen veri voi tehdä sen. Mutta Toora pyhittää meidät pyhää tarkoitusta varten, ja se opettaa meille Jumalan luonteesta ja tahdosta.

7:1 Vai ettekö tiedä, te minun veljeni, minä puhun Lain tunteville, että Laki määrää miestä niin kauan kuin hän elää? 2 Samoin kuin vaimo on sidottu omaan aviomieheensä, niin kauan kuin hän elää; mutta jos hänen aviomiehensä on kuollut, hän on vapautettu siitä hänen aviomiestä koskevasta Laista. 3 Ja, jos hän, hänen aviomiehensä eläessä, yhtyy toisen miehen kanssa, hänestä tulee avionrikkoja. Mutta jos hänen aviomiehensä kuolee, hän on vapaa siitä Laista, eikä olekaan avionrikkoja, jos menee toiselle miehelle. 4 Ja nyt, minun veljeni, tekin olette kuolleita sille Laille Messiaan ruumiin kautta, että olisitte toiselle, peräti hänelle, joka nousi kuolleista, että tuottaisimme hedelmää Jumalalle. 5 Sillä kun me olimme lihassa, synnin sairaudessa, joka vaikutti Lain kautta, työskentelimme jäsenissämme tuottaaksemme hedelmää kuolemalle. 6 **Mutta nyt me olemme vapautuneet siitä Laista, ja kuolleet sille, mikä pidatti meitä; niin että palvelisimme tästä lähtien Hengen uudistuksen kautta, eikä kirjoitusten vanhuuden kautta.** 7 Mitä me silloin sanomme? Onko Laki syntiä? Kadotkoon sellainen ajatus! Vaan, sillä minä en olisi oppinut synnistä, paitsi Lain kautta; sillä minä en olisi tiennyt himoitsemisen merkitystä, ellei Laki sanoisi: "Älä himoitse!" 8 Tämän käskyn avulla, synti löysi mahdollisuuden itselleen, ja se herätti minussa kaikenlaisia himoja. Sillä ilman Lakia synti oli kuollut. 9 Kuitenkin, minä elin aikaisemmin ilman Lakia; mutta kun tuli kuin käsky, synti tuli eläväksi, ja minä kuolin. 10 Ja käskyn, joka oli määrätty elämäksi, olikin minulle kuolemaksi. 11 Sillä synti oli löytänyt syyn käskyn kautta, eksyttäen minua, ja tappoi minut sen kanssa. 12 **Laki, sen tähden, on pyhä, ja käsky on pyhä, vanhurskas ja hyvä.** 13 Oliko silloin se, mikä on hyvää, minulle kuolemaksi? Kadotkoon

sellainen ajatus! Vaan ennemmin, että synti näkyisi syntinä; että se hyvyyden kautta teki kuoleman täydelliseksi minussa, että se synti runsaasti syylistäisi, käskyn kautta. 14 Sillä me tunnemme, että Laki on Hengen; silti minä olen lihan, ja olen myyty synnille. 15 Sillä, siten miten toimin, en ymmärrä. Ja sitä mitä minä haluan, minä en tee, vaan sitä, mitä minä vihaan, sitä minä teen. 16 Ja jos minä teen sitä mitä en tahdo, minä todistan Laista, että se on erinomainen! 17 Kuitenkin nyt, se en ole minä, joka teen sitä, vaan ennemmin synti, joka minussa asustaa. 18 Sillä minä tunnen sen, joka ei asu minussa, vaan lihassani; sillä minun on helppo tahtoa hyvää, mutta että sitä toteuttaisin, siihen minä en pysty. 19 Sillä, hyvyttä, jota minä tahdon tehdä, en tee, vaan pahuutta, jota en halua tehdä; sitä minä teen! 20 Nyt, jos siis minä teen sitä, mitä en tahdo, silloin se en ole minä, joka teen sitä, vaan se synti, joka minussa asustaa. 21 Sen tähden, minä huomaan, että Laki rauhoittaa ajatuksiani, kun tahdon, että tekisin hyvää, koska se pahuus on lähellä minua. * 22 Koska, minä iloitsen Jumalan Laista, sisäisessä mieheessä! 23 Mutta, minä näen jäsenissäni toisen Lain, joka taistelee ajatusteni Lakia vastaan, ja vangitsee minua synnin Laille, joka on minun jäsenissäni. 24 Voi minua surkeaa ihmistä! Kuka pelastaisi minut tästä kuoleman ruumiista?! 25 Minä kiitän Jumalaa, meidän Herramme Jeesuksen Messiaan kautta; nyt sen tähden minä olen ajatusiltani Jumalan Lain palvelija; silti, lihassani minä olen synnin Lain palvelija. *

*²¹ Kreikassa on aramean sana ”lähellä” käännetty ”paikalla”. Jonka monet kääntävät: ”paha on paikalla minun kanssani”. Ja Raamattu Kansalle: ”että paha pysyy minussa.”. Tässä ei ole ’paha, paholainen’ sanaa, vaan ’pahuus’, joka lähtee ihmisestä itsestään, opitun kautta. Sellaiseen pahuuteen ihminen kykenee ilman Saatanaakin. Ihminen voi langeta pois Jumalasta ilman Saatanaakin. Jes.65.

*²⁵ Laki on sama Toora kummassakin tapauksessa. Liha tarvitsee Tooran kuolettavaa kirjainta.

8:1 Ei siis ole mitään syytöstä niille, jotka Jeesuksessa, Messiaassa, eivät vaella lihan kautta. 2 Sillä Elämän Hengen Laki, joka on Jeesuksessa, Messiaassa, vapautti sinut synnin ja kuoleman Laista. 3 Sillä, koska Laki tuli voimattomaksi lihan heikkouden kautta, niin Jumala lähetti oman Poikansa synnin lihan kaltaisuudessa, synnin vuoksi, että hän syylistäisi synnin lihassaan. 4 Että Lain vanhurskaus täyttyisi meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan ennemmin Hengessä. 5 Sillä ne, jotka ovat lihan mukaan, näkevät hänet lihassa, ja ne, jotka ovat Hengen, näkevät hänet Hengen ohjauksessa. 6 Sillä lihan arvostus on se kuolema; mutta Hengen arvostus on Elämä ja rauha. 7 Koska lihan mieli on vihamielisyyttä Jumalaa kohtaan; sillä **se ei ole alamainen Jumalan Laille**, koska se ei kykene olemaan. 8 Ja ne, jotka ovat lihassa, eivät pysty olemaan kauniina Jumalalle. * 9 Mutta te ette ole lihassa vaan ennemmin Hengessä, jos Jumalan Henki todella asuu teissä. Nyt jos kenellä ei ole sitä Messiaan Henkeä, tämä ei ole Hänen omansa. * 10 Ja jos Messias on teissä, ruumis on kuollut synnin tähden; kuitenkin Henki on elävä vanhurskauden tähden. 11 Ja jos Hänen Henkensä, joka nostatti meidän Herramme Jeesuksen Messiaan kuolleista, asuu teissä, niin Hän, joka herätti Jeesuksen Messiaan kuolleista, on myös elävöittävä teidän kuolleet ruumiinne, Hänen Henkensä tähden, joka teissä asuu. 12 Nyt, minun veljeni, me emme ole velalliset lihalle, niin että meidän täytyisi lihassa vaeltaa. 13 Sillä, jos te elätte lihan mukaan, teidän on kuoltava; mutta jos te Hengen kautta olette kuollettaneet ruumiinne tottumukset, te elätte. 14 Ne, joita Jumalan Henki johdattaa, ovat Jumalan poikia. 15 Sillä te ette ole saaneet orjuuden henkeä, olemalla jälleen pelossa; vaan te olette saaneet lapsiksi asettamisen Hengen, jonka kautta me huudamme: ”Isä! Meidän Isämme!” 16 Ja tämä Henki todistaa meidän hengellemme, että me olemme Jumalan poikia. 17 Ja, jos me olemme niitä poikia, silloin olemme myös perillisiä; Jumalan perilliset, ja Jeesuksen Messiaan perinnön pojat; niin että, jos me olemme kärsivä hänen kanssaan, me myös kirkastumme hänen kanssaan; 18 Sillä minä ajattelen, etteivät tämän ajan kärsimykset ole arvollisia verrattaviksi siihen Kirkkauteen, joka on tuleva ilmestymään meissä. 19 Sillä koko luomakunta toivoo ja odottaa sitä Jumalan poikien ilmestymistä. 20 Sillä luomakunta on alistettu katoavaisuudelle, ei sen omasta tahdostaan, vaan Hänen vuoksensa, joka alistui sen, toivoa varten. * 21 Että itse luomakuntakin vapautettaisiin turmeluksen orjuudesta Jumalan poikien Kirkkauden vapaudessa. 22 Sillä me tiedämme, että koko luomakunta huokailee ja on synnytystuskissa, siihen päivään asti. 23 Ja eikä vain se, vaan myös me, jotka olemme **Hengen ensihedelmien joukossa**; peräti me huokailemme sieluissamme, ja odotamme pojaksi asettamista, ja ruumiittemme lunastusta. 24 Sillä me elämme toivossa; mutta toivo, joka on nähtävänä, ei ole toivo: sillä jos me näemme sen, mitä me sitä odotamme? 25 Mutta jos toivomme sitä, mikä ei ole nähtävissä, silloin me odotamme sitä kärsivällisesti. 26 Samoin myös Henki auttaa heikkouttamme; Sillä emme tiedä, mistä asioista

meidän täytyisi rukoilla; mutta Hän, Henki rukoilee puolestamme huokauksessa, joka ei tule puhutuksi. 27 Ja Hän, joka tutkii sydämet, tuntee, mikä on Hengen ajatus, sillä Henki rukoilee pyhien puolesta Jumalan tahdon mukaan. 28 Ja me tiedämme, että ne, jotka Jumalaa rakastavat, ovat Hänen auttamiaan hyvyyteen kaikissa asioissa. Ne, jotka Hän on asettanut eteensä olemaan kutsuttuja. 29 Ja Hän tuntee ne, ketkä ovat Hänen edessään, ja Hän muotoili heidät Hänen Poikansa kuvan kaltaisuuteen, että hän olisi esikoinen monille veljille. 30 Lisäksi, ne, jotka Hän edessään muotoili, Hän kutsui. Ja ne, jotka Hän kutsui, heidät Hän puhdisti; ja ne, jotka Hän puhdisti, heidät Hän kirkasti. 31 Mitä silloin me sanoisimme näistä asioista? Jos Jumala on näin meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan? 32 Jos Hän ei säälinyt omaa Poikaansa, vaan luovutti hänet kaikkien puolesta, kuinka Hän ei antaisi kaikkea muutakin Hänen kanssaan? 33 Mistä vastustaja Jumalan valittujen ylle, jotka Jumala oikeuttaa? 34 Mistä syyttäjä? Messias kuoli ja nousi, ja on Jumalan oikealla puolella, ja esirukoilee meidän puolestamme. 35 Mikä erottaisi minut Messiaan rakkaudesta? Ahdistus vai vankeus, vai vaino vai nälänhätä, vai alastomuus, vai vaara vai miekka? 36 Niin kuin on kirjoitettu: ”Sinun tähtesi meitä surmataa kaiken päivää, ja meidät laskettiin kuin teuraslampaksi.” * 37 Mutta näiden kaikkien kautta me voitamme, Hänen kauttaan, joka on meitä rakastanut. 38 Sillä minä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit eivätkä henkivallat, ei mitkään sotajoukot, eivät nykyiset asiat, eivätkä tulevaisuuden asiat, 39 Ei korkeus ei syvyys, eikä mikään muu luotu voi erottaa minua Jumalan rakkaudesta, joka on Herrassamme Jeesuksessa Messiaassa.

*⁸ Kuin morsian joka kauniina temmataan ylkän luo hääjuhliin.

*⁹ Taas tarkkaa kuvausta Pyhästä Hengestä, se on Messiaan Henki, Jumalan Henki, Henki meissä, Pyhyiden Henki. Näin ollen Pyhä Henki ei ole toinen Jumala, vaan se on Jumalan mieli ja Rakkauden yhteys uskovissa. Kun olemme Pyhässä Hengessä, olemme jumalia, Jumalan pyhiä, ihmisen poikia, Messiaan kautta.

*²⁰ 1.Moos.3:17–19; 5:29. Toivo on uusi kukoistuksen aika 1000-vuotisen kuningaskunnan aikana. Silloin luonnon riistäminen loppuu. Toivo on myös uusi maapallo ja uudet taivaat. Apt.3:21, 2.Piet.3:13, Ilm.21:5, Room.8.

*³⁶ Jakeen 32 poika on lopun ajalla Israelin kansasta syntyvä poika. Ps.44:23, 1.Kor.4:9; 15:30,31, 2.Kor.4:11.

9:1 Minä kerron totuuden Messiaassa, enkä valehtelee, omatuntoni myös todistaa Pyhässä Hengessä, 2 Että olen erittäin surullinen, ja kipu joka on sydämessäni ei lakkaa. 3 Sillä minä olen ollut rukouksessa, että minä itse olisin tuhottu pois Messiaasta, minun veljeni ja sukulaisteni tähden, jotka ovat lihassa, 4 Jotka ovat Israelin poikia; joille kuuluu pojaksi asettaminen, ja Kirkkaus ja liitot ja Laki, ja palvelutyö, joka on siinä, ja lupaukset, 5 Ja ne isät, joiden joukosta Messias ilmestyi, lihassa, hän, joka on Jumala kaiken yläpuolelle; jolle kuuluvat ylistykset ja siunaukset, aina ja ikuisesti. Aamen! 6 Kuitenkaan, Jumalan sana ei ole pettänyt. Sillä eivät kaikki, jotka ovat Israelista, ole Israel. 7 Eivätkä kaikki, koska he ovat Abrahamin siemenestä, ole hänen lapsiaan; sillä on sanottu, että: ”Iisakin kautta se siemen sinulle kutsutaan.” 8 Tämä tarkoittaa, etteivät lihan pojat ole niitä, jotka ovat Jumalan poikia, vaan lupauksen pojat lasketaan siemeneksi. 9 Sillä lupaus on tämä sana: ”Minä tulen tähän samaan aikaan, ja Saaralla on oleva poika.” 10 Eikä vain tämä; vaan myös Rebekalle, kun hän oli aviollisessa yhteydessä, meidän isämme Iisakin kanssa; 11 Ennen kuin hänen poikansa olivat syntyneet, tai tehneet hyvää tai pahaa, Jumalan valitsema tuli tunnetuksi etukäteen; että se pysyisi, ei tekojen avulla, vaan Hänen kauttaan, joka valitsi. 12 Sillä on sanottu: ”Vanhempi on oleva palvelija nuoremmalle.” 13 Niin kuin on kirjoitettu: ”Jaakobia minä rakastin, mutta Esauta vihasin.” 14 Mitä siis sanoisin? Ehkäpä Jumala on epäoikeudenmukainen? Kadotkoon sellainen ajatus! 15 Katso, Hän sanoo myös Moosekselle: ”Minä armahdan sellaista, jota Minä rakastan, ja Minä valitsen sellaisen, jota Minä säälin.” 16 Sen tähden, se ei ole sen ulottuvissa, joka tahtoo, eikä sen saavutettavissa, joka juoksee, vaan ennemmin Armollisen Jumalan kädessä. 17 Sillä kirjoituksissa, Hän sanoo faaraolle: ”Tätä tarkoitusta varten Minä olen nostanut sinut, että Minun Voimani osoitettaisiin sinun kauttasi, niin että Minun Nimeäni julistettaisiin kaikkialla maapallolla.” * 18 Siten Hän, on armollinen, kenelle tahtoo, ja paaduttaa, kenet tahtoo. 19 Ehkäpä sinä sanot: ”Miksi Hän sitten vielä etsii virheitä? Sillä kuka voi vastustaa Hänen tahtoaan?” 20 Kuitenkin, oi ihminen, kuka sinä olet antamaan Jumalalle vastauksen? Sanooko tehty tekijälleen: ”Miksi Sinä teit minusta tällaisen?” 21 Eikö savenvalajalla ole valta savestaan, tehdä samasta savensa seoksesta toisen astian kunniaa, ja toisen häpeää varten? 22 Nyt sitten, jos Jumala tahtoo osoittaa vihansa, ja tehdä Voimansa tunnetuksi, eikö Hän silloin, kärsivällisyytensä runsaudessa, toisi vihan, vihan astioiden päälle, jotka ovat täydellisiä

hävitettäväksi. 23 Mutta Hän vuodattaa armonsa niiden armon astioiden ylle, jotka ovat valmistetut Jumalan Kirkkautta varten. * 24 Nimittäin, me olemme niitä, kutsuttuja, emme yksin juutalaisista, vaan myös muista kansakunnista. 25 Kuten myös Hän sanoo Hoosean kautta: "Minä olen kutsuva heistä, jotka eivät olleet Minun kansani; 'Minun kansakseni', ja 'Rakkaaksi' sitä, jota ei oltu armahdettu. * 26 Ja on tapahtuva siinä paikassa, jossa heille on sanottu: "Ette ole Minun kansani!", siinä heitä kutsutaan 'Elävän Jumalan pojiksi'". 27 Mutta Jesaja saarnasi Israelin lapsista, että "Vaikka Israelin lasten lukumäärä olisi kuin meren hiekka, vain jäännös heistä pelastuu. 28 Sillä sen sanan Jahve on vahvistanut ja määrännyt, sen Hän on toteuttava maapallon päällä. 29 Ja samoin kuin Jesaja on sanonut edeltä, että: "Ellei Sotajoukkojen Herra olisi jättänyt meille selviytyneitä, meidän olisi käynyt kuin Sodoman, ja me olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi." 30 Mitä me siis sanomme? Että kansakunnat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saavuttaneet vanhurskauden; mutta millainen onkaan se vanhurskaus, joka on uskollisuuden kautta? 31 Mutta Israel, joka juoksi vanhurskauden Lain perässä, ei sitä vanhurskauden Lakia saavuttanut. 32 Miksi? Koska sitä ei etsitty uskon kautta, vaan Lain tekemisen kautta, sillä he olivat kompastuneet siihen kompastuskiveen. 33 Niin kuin on kirjoitettu, että: "Katso, Minä asetan Siioniin kompastuskiven ja loukkaantumisen kiven, ja joka häneen uskoo, ei ole häpeävä."

*¹⁷ Exoduksen aikainen faarao oli ainoa egyptiläisten sotajoukosta, joka selvisi hengissä.

*²³ Kreikan jakeessa ei ole Jumalaa, vaan 'edeltä määrääminen'. Predestinaatio on tullut Jumalan tilalle? Kreikka puhuu jatkuvasti edellisissä jakeissakin 'ennalta tietämisestä'.

*²⁵ Yksi korvausteologian lempijakeista: "Israel on meidän seurakunta". Saarnivaara: "Minä olen kutsuva kansakseni sen, joka ei ollut minun kansani." RK: "Minä olen kutsuva kansakseni sitä, joka ei ollut minun kansani,". Hoos.2:23, 1.Piet.2:10, Room.11:1.

10:1 Minun veljeni, sydämeni toivo ja esirukoukseni Jumalalle, heidän puolestaan on, että he pelastuisivat. 2 Sillä minä todistan heistä, että heissä on intohimo Jumalan puolesta, mutta ei todellisen tuntemisen mukaan. 3 Sillä he eivät tunne Jumalan Oikeamielisyyttä, vaan pyrkivät vahvistamaan omien sielujensa oikeutusta; ja tämän tähden he eivät ole alistuneet Jumalan Vanhurskauteen. 4 Sillä Lain täydellistäminen on Messiaassa, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo. 5 Sillä Mooses kirjoitti vanhurskaudesta, joka on Laissa, että "Joka nämä tekee, on elävä niiden kautta." * 6 Mutta se vanhurskaus, joka on uskollisuudessa, sanoo näin: "Älä sano sydämessäsi: Kuka on noussut taivaisiin, ja laskenut Messiaan alas?" 7 Ja "Kuka laskeutui Tuonelan syvyyteen, ja nosti Messiaan kuolleista?" 8 Mutta, mitä se sanoo? "Se Vastaus on lähellä suullesi ja sydämellesi", tämä on uskon Sana, jota me saarnaamme! 9 Niin, jos sinä tunnustat suullasi meidän Herraksemme Jeesuksen, ja uskot sydämessäsi, että Jumala on nostanut hänet kuolleista, niin sinä pelastut! 10 Sillä sydän, joka uskoo häneen, puhdistuu, ja suu, joka tunnustaa häntä, on elävä. 11 Sillä kirjoitus sanoo: "Kuka tahansa uskoo häneen, ei joudu häpeään." * 12 Ja tässä ei ole erottelua, ei juutalaisen eikä aramealaisen välille; sillä Jahve on Yksi, kaikille Rikas, niille, jotka Häntä kutsuvat. 13 Sillä: "Jokainen, joka kutsuu Jahven Nimeä, pelastuu!" * 14 Kuinka silloin he kutsuisivat sellaista, johon eivät usko? Tai kuinka he voisivat uskoa Häneen, elleivät kuule Häntä? Tai kuinka he voivat kuulla, ellei ole julistajaa? 15 Tai kuinka he voivat julistaa, elleivät ole lähetettyjä? Niin kuin on kirjoitettu: "Kuinka suloiset ovatkaan niiden jalat, jotka tuovat rauhani toivon sanoman, ja niiden, jotka julistavat toivoni hyvän uutisen!" * 16 Mutta kaikki eivät ole kuuliaisia evankeliumin toivolle. Sillä Jesaja sanoo: "Minun Herrani, kuka uskoo meidän uutisemme äänen?" 17 Niin silloin, usko tulee korvan kuulemisesta, ja korvan kuuleminen on Jumalan Sanasta. 18 Mutta minä sanon; eivätkö he ole kuulleet? "Ja katso, Hänen äänensä kaiku on kantautunut heidän kauttaan kaikkialle maahan, ja heidän sanansa maailman äärilaidoille." * 19 Mutta minä sanon: Eikö Israel tiennyt? Ensin Mooses puhui näin: "Minä yllytän teidät kansan kautta, joka ei ole kansa*, ja minä saatan teidät vihastumaan tottelemattoman kansan kautta." 20 Sitten Jesaja oli rohkea, ja sanoi: "Minä tulín näkyväksi niille, jotka eivät minua etsineet, ja minut löysivät ne, jotka eivät minua kysyneet." 21 Mutta Israelille hän sanoi: "Koko päivän minä ojensin käsiäni riitaissan ja tottelemattoman kansan puoleen."

*⁵ 3.Moos.18:5, Hes.20:11, Gal.3:12, 5.Moos.30:11–13, Joh.3:13.

*¹¹ Ps.9:11; 25:3, Jes.28:16, Room.9:33.

*¹³ Ps.91:15, Joel 2:32, Apt.2:21.

*¹⁵ Jes.52:7, Ef.6:15. Evankeliumi 'Sabartha' on hyvien uutisten toivon sanoma. Jes.53:1, Joh.12:38.

*¹⁸ Ps.19:5, Jes.49:6, Matt.24:14, Kol.1:6,23.

*^{19,20} 5.Moos.32:21, Room.11:11, Jes.65:1,2, Room.9:30.

11:1 Minä sanon, silloin; Onko Jumala heittänyt pois oman kansansa? Kadotkoon sellainen ajatus! Sillä minäkin olen israelilainen, Abrahamin jälkeläinen, Benjaminin sukukunnasta. 2 Ei Jumala ole heittänyt pois kansaansa, jonka Hän alusta asti on tuntenut. Ettekö tiedä, mitä kirjoituksissa sanotaan Eliasta? Kuinka hän valitti Jumalalle Israelia vastaan, sanoen, 3 "Minun Herrani, he ovat tappaneet Sinun profeettasi ja hävittäneet Sinun alttarisi; minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja minunkin sieluani he tavoittelevat." 4 Ja hänelle oli sanottu ilmestyksessä, "Katso, Minä olen varannut Itselleni seitsemäntuhatta miestä, jotka eivät ole polvistumalla polvistuneet eivätkä palvoneet Baalia." * 5 Samoin niin on tänäkin aikana jäännös säilytettynä, armon valinnan mukaan. 6 Ja jos armon kautta, silloin se ei ole teoista; muutenhan armo ei enää olisikaan armo. Mutta, jos tekojen kautta, silloin se ei ole armon kautta; muutenhan se teko ei olisi enää teko. 7 Miten siis? Se mitä Israel etsii, sitä se ei ole löytänyt, mutta valitut ovat sen löytäneet. Mutta kaikki muut heistä ovat sydämissään sokeutuneet. 8 Niin kuin on kirjoitettu: "Jumala antoi heille sokaistumisen hengen, ja silmät, etteivät niillä huomioisi, ja korvat, etteivät kuulisi, peräti tähän päivään saakka." * 9 Ja vielä, Daavid sanoo: "Heidän pöytänsä on oleva ansana heidän edessään, ja heidän palkkansa on oleva kompastukseksi." 10 Pimentykööt heidän silmänsä, etteivät he näkisi, ja olkoon heidän selkänsä taipuneet kaiken aikaa." 11 Mutta minä sanon, että ovatko he kompastuneet, niin kuin ne, jotka lankeavat? Olkoon sellainen kaukana! Vaan heidän kompastumisensa oli elämäksi muille kansakunnille, heidän intohimolleen. 12 Nyt jos se heidän kompastumisensa oli rikkaudeksi maailmalle, ja heidän syyllisyytensä rikkauksiksi kansakunnille, kuinka paljon enemmän on silloin heidän täydellisyytensä? 13 Sen tähden, teille minä puhun; peräti teille kansakunnille minä sanon: Minä, joka olen lähetetty kansakuntien palvelutehtävääni, sitä minä kirkastan. 14 Että, ehkä herättäisin sukulaisiani kateellisiksi, ja antaisin joillekin heistä elämän. 15 Sillä jos kerran heidän hylkäämisensä oli maailmalle liittoutumiseksi, kuinka paljon enemmän silloin tulee olemaan heidän palaamisensa? Todellakin, se on oleva elämä kuolleista! 16 Sillä jos ensi hedelmä on pyhä, niin on myös taikina; ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat. 17 Ja jos oksista leikataan pois, ja sinä, metsän oliivipuu, olet tullut oksastetuksi heidän paikkaansa, ja sinä olet tullut osalliseksi samasta juuresta ja oliivipuun runsaudesta, 18 Älä ylpeile yli oksien. Sillä jos ylpeilet, se et ole sinä, joka kannattelet juurta, vaan juuri kannattelee sinua. 19 Sinä ehkä sanot: "Nuo oksat leikattiin pois, että minut voitaisiin oksastaan heidän paikallensa." 20 Oikein! Nuo leikattiin pois, koska he eivät uskoneet, mutta sinä olet pysynyt uskollisuutesi kautta. Älä ole ylimielinen, vaan pelkää. 21 Sillä jos Jumala ei säälinyt luonnollisia oksia, ei Hän totisesti sääli sinuakaan. 22 Huomioi sen tähden Jumalan Hyvyys ja Ankaruus: niille, jotka lankesivat, Ankaruus; kuitenkin, sinun päällesi, Hyvyys, jos sinä jatkat Hänen Hyvyydessään; muuten sinutkin leikataan pois! 23 Ja nuo, jos he eivät jää uskonpuutteeseensa, tullaan myös oksastamaan kiinni; sillä Jumala pystyy jälleen oksastamaan heidät. 24 Sillä, jos sinut, joka olet leikattu metsän oliivipuusta, siitä, joka luonnostasi olet, ja oksastetaan sellaiseen, mikä ei ole luontoasi; peräti hyvään oliivipuuhun; kuinka paljon enemmän hedelmällisempiä he ovatkaan, jos heidät oksastetaan oman luontonsa oliivipuuhun! 25 Minä tahdon, veljeni, että te tuntisitte tämän salaisuuden, niin ettette olisi viisaita omien sielujenne ajatuksessa; sillä Israelille on vähäksi ajaksi tullut sydämen paatumus, pois siitä asemasta, kunnes sisälle on tuleva kansakuntien täysi määrä. 26 Ja silloin koko Israel on elävä; niin kuin on kirjoitettu: "Lunastaja on tuleva Siionista, ja hän on kääntävä vääryyden pois Jaakobista" * 27 "Ja silloin heille on oleva se liitto Minulta, kun Minä olen antanut anteeksi heille heidän syntinsä." 28 Nyt evankeliumin kannalta he ovat vihollisia, teidän tähtenne. Mutta valinnan kannalta, he ovat rakkaita, niiden isien tähden, 29 Sillä Jumala ei vaihda lahjojansa ja kutsujansa. 30 Sillä, niin kuin tekin olitte aikaisemmin tottelemattomia Jumalalle, ja nyt teidät on armahdettu, heidän tottelemattomuutensa vuoksi. 31 Näin myös, nämä jotka nyt eivät ole kuuliaisia, pääsisivät armoihin, jotka ovat teidän päällänne, että myös heidän päällensä olisivat ne armot. 32 Sillä Jumala sisällytti kaikille ihmisille sen tottelemattomuuden, että Hän voisi osoittaa armon jokaisen ihmisen ylle. 33 Oi sitä Jumalan rikkauden syvyyttä, ja viisautta ja tietoa! Sillä kukaan ihminen ei ole tutkinut Hänen tuomioitaan, ja Hänen tiensä ovat jäljittämättömät! 34 Sillä "Kuka on tuntenut Jahven ajatuksen, tai kuka on ollut Hänen neuvonantajansa?" 35 Tai "Kuka on ensin antanut Hänelle, ja sitten vastaanottanut Häneltä?" 36 Koska kaikki on Hänestä, ja kaikki on Hänessä, ja kaikki on Hänen kädessään. Hänen ovat ylistykset ja siunaukset, aina ja ikuisesti, aamen!

*⁴ 1.Kun.19:18, Apt.18:10, Jes.4:3, Sak.13:8,9, Room.9:27.

* Kreikasta puuttuu ”siunaus” sana. Voi kääntää myös; ”Maailmankaikkeuden loppuun asti, kaikissa maailmankaikkeuksissa”.

*^{8,9,10} Jes.6:9,10, Matt.13:14, Luuk.8:10, Ps.69:23,24, Jes.29:10, Hes.12:2, Joh.12:40.

*²⁶ Ps.14:7, Jes.59:20, Matt.23:39, Jer.31:31–33, Hebr.8:8; 10:16.

12:1 Minä pyydän teitä sen tähden, veljeni, Jumalan armojen kautta, että te nostaisitte teidän ruumiinne eläväksi uhriksi, pyhäksi ja hyväksyttäväksi Jumalalle, järjestisessä palvelutyössä. 2 Älkää mukautuko tämän maailman mukaan, vaan muuttukaa ajatustenne uudistuksen kautta, että erottaisitte, mikä on Jumalan tahto, hyvä, hyväksyttävä ja täydellinen. 3 Sillä minä sanon, armon kautta, joka minulle on annettu, kaikille teille: Ettette ajattelisi kenestäkään yli sen, mitä pitäisi ajatella; vaan ennemmin, että ajattelisitte kohtuullisesti, kukin sen uskollisuuden öljymitan mukaan, kuin Jumala on hänelle jakanut. * 4 Sillä niin kuin meillä on yhdessä ruumiissa monia jäseniä, eikä kaikille jäsenille ole vain yhtä tehtävää, 5 Niin mekin, jotka olemme monet; olemme yksi ruumis Messiaassa, silti kukin meistä on toinen toistemme jäseniä. 6 Mutta meillä on erilaisia lahjoja sen siunauksen mukaan, joka on meille annettu. On **profetian**, uskollisuuden öljymitan mukaan, 7 Ja on **palvelutyön**, jota hänelle on palvelutyössään; ja on **opettajan**, jota hänelle on opettamisessaan. 8 Ja on **lohduttajan**, jota hänelle on lohduttamisessaan; ja **antajan**, rehellisyydessä; ja joka nousee **johtajuuteen**, ahkeruudessa; ja joka **huolehtii**, riemullisesti. 9 Älköön teidän rakkautesenne olko petollista. Kavahtakaa sitä, mikä on pahaa ja kiinnittykää siihen, mikä on hyvää. 10 Olkaa ystävällisiä veljillenne, ja rakastakaa toinen toistanne. Pitäkää toinen toistanne suuremmassa kunniasa. 11 Olkaa ahkerat, älkääkä laiskoja. Olkaa innokkaita* Hengessä. Olkaa työntekijöitä teidän Herrallenne. 12 Olkaa toivossanne iloiset, olkaa ahdistuksessa odottavaiset, olkaa rukouksessanne totiset. 13 Olkaa osanottajia pyhien tarpeisiin. Olkaa muukalaisten ystäviä. * 14 Siunatkaa vainoojianne; siunatkaa heitä, älkääkä kirotko! 15 Iloitse niiden kanssa, jotka iloitsevat, ja itke niiden kanssa, jotka itkevät. 16 Ja mitä sinä ajattelet sielusi puolesta, niin myös sinun veljiesi puolesta. Ja älkää suunnitelko suuria, vaan ennemmin huolehtikaa nöyristä, älkääkä olko niitä, jotka ovat viisaita oman sielunsa ajatuksissa. 17 Älkää maksako ihmisille pahuudella pahasta. Vaan vaikuttakoon teissä, että tekisitte hyvää kaikkien ihmisten edessä. 18 Ja jos on mahdollista, niin paljon kuin se teistä riippuu, tehkää rauhaa jokaisen ihmisen kanssa. 19 Älkää olko vaatimassa kostoa itsenne puolesta, rakkaani, vaan ennemmin antakaa sijaa vihalle, sillä on kirjoitettu: ”Jos et ota oikeutta omiin käsiisi, Minä toteutan oikeuden sinulle, näin sanoo Herra.” 20 Ja jos vihamiehesi on nälkäinen, syötä häntä; ja jos janoinen, juota häntä; ja jos sinä teet nämä asiat hänelle, sinä kasaat tulisia hiiliä hänen pääkallonsa päälle. * 21 Älkää tulko pahan voittamiksi, vaan voittakaa pahuus hyvyyden kautta.

*³ Kreikassa on ”ajatella itsestään”. Arameassa on ”ajatella muista”. Hengellinen merkitys ja opetus on, ettemme ajattelisi itsestämme liikoja. Kreikan mukaan ei voi kääntää, sillä Hengellisiä haaveita pitää ihmisellä olla. Jos ihminen itse rajoittaisi liikaa Pyhän Hengen työtä itsessään, ei Henki eläisi voimallisesti. Matt.25:15, 1.Kor.12:11, 2.Kor.10:13, Ef.4:7.

*¹¹ KR:ssä on ”olkaa Hengessä palavia”. Mutta sana on ”kiehuva, kuuma”, josta idiomi ”innokas”. Apt.18:25, Ilm.3:15,16.

*¹³ Usein on käännetty liittyen pyhiin, että antaa huoneen ja vieraanvaraisuutta pyhille.

*²⁰ Merkilleen tarkka lainaus Aramean Peshitta Sananlaskut 25:21-22. 2.Moos.23:4,5, Matt.5:44, 1.Sam.24:18, Ilm.12:10,11.

13:1 Olkoot kaikki sielut alamaisia korkeammille käskyvalloille. Sillä ei ole valtaa, joka ei ole Jumalalta; ja ne, jotka ovat vallassa, ovat Jumalan määräysten alla. 2 Joka sen tähden nousee vastustamaan käskyvaltaa, nousee Jumalan säädöstä vastaan, ja nämä, jotka nousevat niitä vastaan, saavat tuomion. 3 Sillä tuomarit eivät ole pelotteeksi hyvän tekijöille, vaan enemmän pahan tekijöille. Nyt jos sinä tahdot olla pelkäämättä käskyvaltaa; tee silloin hyvää, ja sinulle on oleva ylistys siltä. 4 Sillä hän on Jumalan palvelija, vain sinun hyväksesi. Mutta jos teit pahaa, niin pelkää, sillä hän ei ole turhaan vyöttäytynyt miekkaan; sillä hän on Jumalan palvelija, ja vihan kostaja niille, jotka harjoittavat pahaa. 5 Ja tämän vuoksi, meille on tärkeää, ettemme olisi alamaisia ainoastaan vihan tähden, vaan myös omantunnon tähden. 6 Ja sen vuoksi te maksatte henkilövero; sillä he ovat Jumalan palvelijoita, näiden asioiden tähden, kun nämä ovat kerran määrätty. 7 Maksakaa takaisin sen tähden jokaiselle, sen mukaan kuin hänelle ollaan velkaa; kenelle henkilövero, maksa henkilövero, ja kenelle tullivero, maksa tullivero, kenelle kunnioitus, hänelle kunnioitus, ja kenelle kunnia, hänelle kunnia. * 8 Älkää olko kenellekään mitään velkaa, paitsi että rakastatte toinen toistanne; sillä, joka rakastaa ystäväänsä, täyttää Lain. 9 Sillä, lisäksi, se joka sanoo; "Älä tee aviorikosta!"; "Älä murhaa!"; "Älä varasta!"; "Älä valehtelee!"; ja jos on toinenkin käsky, niin se sisältyy tähän sanaan, nimittäin; "Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi!" * 10 Rakkaus ei tee lähimmäiselleen pahaa, koska Rakkaus on Lain täyttymys. 11 Ja tietäkää myös tämä: Että nyt on aika ja hetki, siis se, että heräisimme unestamme*, sillä nyt se meidän elämämme on lähempänä kuin uskomme alussa. 12 Silloin, yö väistyy ja päivä on käsillä; heittäkäämme sen tähden pois meistä ne pimeyden teot, ja pukeutukaamme valkeuden sota-asuun! 13 Ja vaeltakaamme niin kuin ne, päivällä, kelvollisella tavalla, ei bileissä, eikä juovuksissa, ei irstauden sängyssä*, eikä kateudessa ja riidassa. 14 Vaan pukeutukaa meidän Herraamme Jeesukseen, Messiaaseen, ja jättäkää huomiotta teidän lihanne himot!

*⁷ Huomaa; kunnioittaminen ja kunnia ovat ilmaisia. Ja silti Jumala ansaitsee ne. Matt.22:21.

*⁹ Itseäsi on sanatarkasti "omaa sieluaasi" 'Jos' käskyt sisältyvät Jeesuksen antamaan Lain ydintävään käskyyn. niin silloin ne ovat voimassa, eikä niitä ole korvattu, eikä vaihdettu, vaan ne ovat sisältyneenä alkuperäisessä asussaan rakkauden lakiin. 2. Moos. 20:13–17; 3. Moos. 19:18; Matt. 19:18,19; Mark. 12:31

*¹³ 'Irtauden sänky' voidaan kääntää myös, 'Saastaisessa makuuhuoneessa'. Paavali viittaa kirjeen alussa olleisiin homoavioliittoihin. Room.1:32. Ei tarkoita ensisijaisesti haureutta tai avionrikkomista, vaan saastaista seksiä. 'Bilettäminen/juhliminen' on 'karkelointia' eli musiikin ja laulun kanssa hurmoksiin menoa. Luuk.21:34, Ef.5:3,18, 1.Piet.4:3, Ef.4:22–24, Kol.3:10, 1.Piet.2:11.

14:1 Mutta sellaiselle, joka on heikko uskossaan, antakaa hänelle käsi, ja älkääkä olko jakautuneita väittelyistänne. * 2 Sillä se, jolla on usko, että kaikkea voi syödä, ja joka on heikko, hän syö kasviksia. * 3 Kuitenkaan, älköön se, joka syö, halveksiko häntä, joka ei syö; ja älköön hän, joka ei syö, tuomitko häntä, joka syö, sillä Jumala on hänen lähellään. 4 Kuka sinä olet, joka tuomitset palvelijan, joka ei ole sinun omasi; koska jos hän seisoo, hän seisoo isännälleen, ja jos hän kaatuu, hän kaatuu isännälleen; mutta seisomalla hän onkin seisova, sillä hänet vahvistetaan Isäntänsä käsien kautta. 5 On niitä, jotka erottavat yhden päivän toisesta, ja on toisia, jotka tuomitsevat kaikki päivät samoiksi. Mutta olkoon jokainen mies sielunsa ymmärryksessä vakuuttunut. 6 Joka ajattelee tiettyä päivää, hän ajattelee Herralleen, ja joka ei ajattele tiettyä päivää, hän ei ajattele Herralleen. * Ja hän, joka syö, syö Herralleen, ja hän kiittää Jumalaa, ja hän, joka ei syö, hän ei syö Herrallensa, ja hän kiittää Jumalaa. 7 Sillä ei ole henkilöä meidän joukossamme, joka elää omaa sieluaan varten, eikä henkilöä, joka kuolee omaa sieluaan varten. 8 Koska jos me elämme, elämme meidän Herrallemme*, ja jos kuolemme, sen me kuolemme Herrallemme. Ja jos, sen tähden, elämme, tai jos kuolemme, me kuulumme meidän Herrallemme. 9 Tästä syystä myös Messias kuoli, ja elää; ja nousi, että hän olisi Herra Jahve kuolleille ja eläville. * 10 Mutta miksi sinä olet tuomitseva veljeäsi kohtaan? Tai peräti, miksi sinä olet halveksiva veljeäsi kohtaan? Sillä me kaikki olemme menossa seisomaan Messiaan tuomioistuimen* eteen, 11 Sen mukaisesti, mitä on kirjoitettu; "Niin totta kuin Minä elän, sanoo Jahve, jokainen polvi on kumartuva Minulle, ja Minulle on jokainen kieli vannova." * 12 Joten silloin, kaikki ihmiset meistä, ovat antava vastauksen sielujensa puolesta Jumalalle. 13 Älkää sen tähden tuomitko toinen toistanne; vaan tuomitkaa enemmän tämä: ettette asettaisi kompastusta teidän veljellenne. 14 Sillä minä tiedän, ja olen varma Jahve Jeesuksen kautta, ettei mikään ole saastaista itsessään; mutta hänelle, joka miettii, onko jokin asia hänelle saastaista, vain hänelle se on saastaista. 15 Mutta jos sinä saatat veljeäsi murheelliseksi ruuan vuoksi, silloin

et vaella rakkaudessa. Älä tuhoa ruoallasi häntä, jonka puolesta Messias kuoli. 16 Älkää antako meidän siunaustemme joutua kenenkään pilkattavaksi; 17 Sillä Jumalan kuningaskunta ei ole syömistä ja juomista, vaan ennemmin oikeudenmukaisuutta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä. 18 Sillä se, joka näissä palvelee Messiasta, on kaunis Jumalalle, ja ihmisten edessä koeteltu. 19 Nyt, juoskaamme rauhan perässä ja toinen toistemme rakentamisessa! 20 Meidän ei ruuan takia pidä erottautua Jumalan teoista! Sillä, kaikki asiat tosin ovat puhtaita; mutta pahaksi on ihmisen pojalle, jos hän syö kompastuksessa. * 21 On sopivaa, ettemme syö lihaa, emmekä juo viiniä, emmekä mitään, minkä kautta veljemme kompastuisi. 22 Sinä, jolla on se uskollisuus, pidä se sielussasi, Jumalan edessä. Siunattu olkoon hän, joka ei tuomitse itseään asiassa, jonka osaa erottaa. 23 Sillä se, joka epäilee ja syö, on syyllinen, koska se ei tapahdu uskollisuudesta. Sillä kaikki, mikä ei ole uskollisuudesta, on syntiä.

*¹ RK:ssa on ihan käsittämätön liberaali käännös: ”Hyväksykää uskossaan heikko joukkoonne rupeamatta väittelemään mielipiteistä.” Ihan kuin millään mielipiteillä ei olisi mitään väliä? Päinvastoin jae tuo esille, että heikkouskoisen kanssa väittelyitä nimenomaan tulee, mutta se, miten siihen suhtautuu, on se, että vahvauskoinen tarjoaa sovinnon kättä, ja antaa heikkouskoisen pitää mielipiteensä. Vahvauskoinen ei pitäisi ensinkään jatkaa keskustelua uskonaiheista, mikäli havaitsee toisen ärtyvän, vaikenevan tai halveksuvan. Apt.20:35, Room.15:1, 1.Kor.9:22, Kol.2:16.

*² Vedenpaisumuksen jälkeen Jumala antoi ihmisille myös liharuoan ruuaksi. Samalla Jumala istutti eläimiin pelon. Tällöin metsästys on mielekkäämpää. ’Kaiken syöminen’ tarkoittaa kaikkea Lain mukaista syötävää. 1.Moos.1:29;9:3.

*⁶ On kysymys sielun tarpeista. Ei siitä, että Sapatti olisi kumottu. Joku voi kokea, ettei tarvitse Sapattia. Mutta sellaisen henkilö ei muistele Jumalan luomista. Ei erota pyhää aikaa arkisesta. Kokee kaikki päivät samanlaisena massana. Joku virkistyy niiden kautta ilman Sapatin lepoa, ja jokainen päivä on yhtä juhlaa. Maailma on Jumalan lahjoja täynnä. Jos jonkun ruumis kestää tämän, niin oikeus siihen on olemassa.

*⁸ Kreikasta on poistettu omistusmuoto (Herralles/Herrallemme) 220 kertaa. Tekstiä on haluttu yksinkertaistaa. Mutta samalla rikottu henkilökohtainen suhteemme meidän Herraamme. Gal.2:20, 1.Tess.5:10.

*⁹ Apt.10:36,42, 2.Kor.5:15.

*¹⁰ Tekstikriittinen Kreikka ja muutama muu kääntää tässä ’Messias’ sanan ’Jumalaksi’ ja sekoittaa ylösnousemukset keskenään. Myös ’seisomaan’ sana puuttuu. Kirjaimellisesti ’koroke’. ’Puhujakoroke’ on myöhemmin tulkittu ’tuomioistuimeksi’. Mutta ei ensimmäinen ylösnousemus ole tuomion ylösnousemus. Silloin jaetaan palkka ja tehtävä kullekin tekojensa mukaan. Luuk.6:37, Apt.17:31, 2.Kor.5:10.

*¹¹ Esitöttyminen on Messiaan tuomioistuimen edessä. Jokainen kieli vannoo siitä lähtien olevansa kuuliainen Jeesukselle. Jes.45:23, Fil.2:10,11.

*²⁰ Vertaus ehtoollisen epäpyhästä nauttimisesta. Jos epäilee, ei saa mennä ehtoolliselle. Ihmisen poika olemme me Jeesuksessa. Eli jos syömmme epäpyhästi Messiaan ruumiin leivän ja juomme hänen verensä maljan, tulee päällemme tuomio.

15:1 Meidän silloin, jotka olemme vahvoja uskossa, tulee kantaa heikkojen vajavaisuuksia, eikä omien sielujemme kaunistelua. 2 Kaunistakoon jokainen meistä lähimmäistään hyvän kautta rakentumiseksi. 3 Sillä ei Messiaskaan omaa sieluaan kaunistanut; vaan niin kuin on kirjoitettu: ”Pilkkaajiesi pilkka lankesi minun päälleni.” * 4 Koska kaikki asiat, mitä ennen on kirjoitettu, on meille opetuksiksi, että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toivo. 5 Nyt Kärsivällisyyden ja Lohdutuksen Jumala antakoon teille yhdenvertaisuutta, että arvostatte toinen toistanne Jeesuksessa Messiaassa. 6 Että te yksimielisesti, yhdestä suusta, ylistäisitte Jumalaa, peräti meidän Herraamme Jeesuksen Messiaan Isää. 7 Tämän vuoksi lähestykää ja tukekaa toisianne, niin kuin Messiasikin toi teidät lähelle Jumalan Kirkkautta. 8 Nyt minä sanon, että Jeesus Messias palveli ympärileikattuja, Jumalan totuuden tähden, että hän tekisi todeksi isille annetut lupaukset. 9 Ja, että kansakunnat ylistäisivät Jumalaa Hänen armoistaan, jotka vuodatettiin heidän yllensä; niin kuin on kirjoitettu: ”Minä tunnustan Sinua kansakuntien keskuudessa ja laulan Sinun Nimellesi.” * 10 Ja vielä, se sanoo: ”Riemuitkaa, kansakunnat, Hänen kansansa kanssa!” 11 Ja vielä se sanoo: ”Ylistäkää Jahvea, kaikki kansakunnat; ylistäkää Häntä, kaikki niiden kansat!” 12 Ja vielä Jesaja sanoo: ”Iisain Juuri on tuleva, joka nousee hallitsijaksi kansakunnille, ja Hänen päällensä kansakunnat asettavat toivonsa.” * 13 Senpä vuoksi,

Toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla, uskollisuudessa, niin että kasvaisitte Hänen toivossaan, Pyhän Hengen Voimassa. 14 Ja minä olen varma teistä, minun veljeni, että te myös olette täyttyneet hyvydellä, ja olette täyttyneet kaiken tiedon parissa, ja te myös kykenette opettamaan muita. 15 Minä olen kirjoittanut teille vähän, mutta rohkeasti, muistuttaakseni teitä siitä siunauksesta käsin, joka minulle annettiin Jumalalta, 16 Että te voisitte olla Jeesuksen Messiaan palvelijoita kansakuntien keskuudessa, ja palvella Jumalan evankeliumia, että olisitte kansakuntien uhrilahja, hyväksytty ja pyhitetty Pyhän Hengen kautta. 17 Minulla on sen tähden ylpeys Jeesuksessa Messiaassa, Jumalan edessä. 18 Sillä minä en uskalla sanoa asioita, mitä Messias ei olisi tehnyt minun kauttani kansakuntien kuuliaisuutta varten, sanojen ja tekojen kautta, 19 Suurten merkkien ja ihmeiden välityksellä, ja Jumalan Hengen voimalla; niin että Jerusalemissa minä kiersin Illyriaan saakka, ja täytin Messiaan toivon sanoman levittämistä. 20 Minä ahkeroin evankeliumin saarnaamisessa, siellä, missä Messiaan Nimeä ei ole kutsuttu, etten rakenna vieraalle perustukselle, 21 Vaan niin kuin on kirjoitettu: ”Ne, joille ei ole puhuttu hänestä, näkisivät hänet; ja ne, jotka eivät ole kuulleet hänestä, tulisivat vakuuttuneiksi.” 22 Tämä on syy, miksi olen monta kertaa estynyt tulemasta teidän luoksenne. 23 Mutta nyt, koska minulla ei ole paikkaa niissä maakunnissa ja olen jo monta vuotta halunnut tulla luoksenne, 24 Kun minä lähdän Espanjaan, toivon, että voisin tulla ja nähdä teidät; ja toivon, että te varustaisitte minut siitä sen jälkeen, kun minä olen enemmän tai vähemmän aikaa nauttinut teidän näkemisestänne. 25 Mutta nyt minä menen Jerusalemiin palvelemaan pyhiä. 26 Sillä veljet Makedoniassa ja Akhaiaassa tahtoivat ottaa osaa köyhien pyhien auttamiseen, jotka ovat Jerusalemissa. 27 He tahtoivat tehdä näin, koska he myös ovat velassa heille; sillä jos kansakunnat ovat osanottajia heidän kanssaan Hengellisiin asioihin, niin he ovat myös velkaa materialistisissa asioissa. 28 Kun, sen tähden, minä olen täyttänyt tämän, ja saanut jaetuksi heille tämän avun*, minä poikkean teidän luoksenne matkallani Espanjaan. 29 Minä tiedän, että kun tulen teidän luoksenne, minä tulen Messiaan evankeliumin siunauksen täyteydessä. 30 Nyt, minä anon teitä, minun veljeni, Herramme Jeesuksen Messiaan kautta ja Hengen Rakkauden kautta, että te taistelisivat yhdessä minun kanssani rukouksessa Jumalalle minun puolestani. 31 Että olisin vapautettu niistä, jotka ovat tottelemattomia Juudeassa, ja että se avustus, jota minä kannan pyhille Jerusalemiin, oikein otettaisiin vastaan. * 32 Niin, että voisin tulla luoksenne iloiten Jumalan tahdossa, ja saisin levähtää teidän luonanne. 33 Nyt Rauhan Jumala olkoon teidän kaikkien kanssa. Aamen!

*³ Sanatarkasti Aramean Peshitta Psalmi 69:10 jakeesta. Joh.6:38, Fil.2:5.

*⁹ Daavidin Psalmeissa on toistuvasti ”Jumalan armot”. 2.Sam.22:50, Ps.18:50, Room.11:30. Jakeen 10 lainaus: 5.Moos.32:43. Jakeen 11 lainaus: Ps.117:1.

*¹² ’Juuri’ on oikein eikä mikään ’juurivesa’. Jes.11:1,10, Ilm.5:5; 22:16.

*²⁶ Jae ilmoittaa sen, että etupäässä uskovia köyhiä avustettiin. Rahaa ei kannata kaiken maailman köyhille jaella. 1.Kor.16:1; 2.Kor.8:1, 9:1,2,12; Gal.2:9,10.

*²⁸ Kirjaimellisesti arameasta: ”Kun olen tehnyt täydelliseksi ja sinetöinyt heille tämän hedelmän.”

*³¹ Apt.24:17. Lahja meni perille helluntaina 58jKr. Juutalaisten 2 vuoden painostuksen jälkeen roomalainen maaherra Felix vangitsi Paavalin ja lähetti Paavalin Roomaan tuomittavaksi. Paavali oli Roomassa 60-63jKr. Apt.27:1; 28:30.

16:1 Minä luotan teille Foiben, meidän siskomme, joka on palvelijatar seurakunnassa, joka on Kenkreassa, 2 Että otatte hänet vastaan Herrassamme, mikä on pyhille vanhurskasta, ja kaikessa tahdossa tukekaa häntä missä vain hän tarvitsee teitä; sillä hän on ollut tukena monille, myös minulle. 3 **Tervehtikää** Rauhaa Priscillalle ja Aquilalle, työntekijöille, jotka ovat minun kanssani Jeesuksessa, Messiaassa. 4 Ja he ovat ojentaneet niskansa sieluni puolesta, enkä minä ainoastaan kiitä heitä, vaan myös kaikki kansakuntien seurakunnat. 5 Ja **antakaa** Rauhaa seurakunnalle, joka on heidän kodissaan. **Lähetäkää** Rauhaa minun rakkaalleni Epentokselle, joka on Akaian* ensihedelmiä Messiaassa. 6 **Sanokaa** Rauhaa Marialle*, sellaiselle, joka on paljon ollut teidän keskuudessanne. 7 **Osoittakaa** Rauhaa Andronikokselle ja Junialle, sukulaisilleni, jotka olivat vankeina minun kanssani, ja he ovat hyvin tunnettuja apostolien joukossa, ja jotka olivat ennen minua Messiaassa. 8 **Rukoilkaa** Rauhaa Amfiliokselle, minun rakkaalleni, Herrassamme. 9 **Kutsukaa** Rauhaa Urbanukselle, työntekijälle, joka on meidän kanssamme Messiaassa, ja Estakukselle, minun rakkaalleni. 10 **Pyytäkää** Rauhaa Apellekselle, valitulle meidän Herrassamme! **Kysykää** Rauhaa Aristoboloksen perhekunnalle. 11 **Ilmaiskaa** Rauhaa Herodionille, minun sukulaisilleni. **Anokaa** Rauhaa Narkissoksen

perhekunnan jäsenille, niille, jotka ovat meidän Herrassamme. 12 **Sanokaa** Rauhaa Trofnaalle ja Tryfosalle, jotka ovat raataneet Herrassamme. **Viekää** Rauhaa rakkaalle Persikselle, rakkaalleni, joka on ollut paljon Herramme kanssa. 13 **Saattakaa** Rauhaa Rufukselle, valitulle Herrassamme, ja hänen äidilleen, joka on hänen äitinsä, ja minunkin. 14 **Herättäkää** Rauhaa Asynkritokselle ja Plagonille, ja Hermakselle ja Patraballe, Hermille ja veljille, jotka ovat heidän kanssaan. 15 **Välittäkää** Rauhaa Filologukselle ja Julialle, ja Nardukselle ja hänen siskolleen, ja Olympaalle ja kaikille pyhille, jotka ovat heidän kanssaan. 16 **Toivottakaa** Rauhaa toinen toisillenne pyhällä suudelmalla. Kaikki Messiaaniset seurakunnat lähettävät Rauhaa teille!

17 Nyt minä anon teitä, minun veljeni, varokaa niitä, jotka aikaansaavat jakautumista ja rikkovat sitä opetusta vastaan, jonka te olette oppineet; pysykää heistä kaukana! 18 Sillä sellaiset, jotka ovat sellaisia, eivät palvele meidän Herraamme Messiaasta, vaan ennemmin omaa vatsaansa; ja miellyttävillä sanoilla ja siunauksilla eksyttävät yksinkertaisten ihmisten sydämet. 19 Mutta se teidän kuuliaisuutenne on tullut tunnetuksi jokaiselle miehelle. Minä riemuitsen sen vuoksi puolestanne, ja tahdon teidän olevan viisaita hyviin asioihin ja nuhteettomat pahuuteen. 20 Rauhan Jumala on pian murskaava Saatanan teidän jalkojenne alle! Meidän Herramme Jeesuksen Messiaan armo olkoon teidän kanssanne. 21 Teille lähettävät Rauhaa Timoteus, työntekijä minun luonani, ja Lukius ja Jaason, ja sukulaiseni Sosipatros. 22 (Minä, Tertius, toivotan Rauhaa teille, peräti minä, joka kirjoitin kirjeen Herramme kautta.) 23 Gaius, minun majoittajani ja koko seurakunnan väki sanoo Rauhaa teille! Erastus, kaupungin rahastonhoitaja, ja veli Kvertus välittävät teille Rauhaa. 24 Nyt Jumalalle, joka kykenee vahvistamaan teille minun evankeliumini, sen, mitä on julistettu Jeesuksesta, Messiaasta, siinä salaisuuden paljastumisessa, joka maailman ajoista asti on ollut salattuna, 25 Mutta on tässä ajassa paljastettu profeettojen kirjoitusten kautta; ja Ikuisen Jumalan käskyn kautta, ja on tehty tunnetuksi kaikille kansakunnille, siihen uskollisuuden kuuliaisuuteen. * 26 Sillä Jumala on Yksin Viisas, ja Hänelle olkoon Kunnia Jeesuksen Messiaan kautta, maailmankaikkeuden loppuun asti, kaikissa maailmankaikkeuksissa, Aamen! 27 Meidän Herramme Jeesuksen Messiaan siunaus olkoon kaikkien teidän kanssa! Aamen.

*⁵ 1.Kor.16:15. Vain 4 kreikan käsikirjoitusta sanoo 'Akaia', muissa 'Aasia'. Virhe on joko tahallinen johtuen 1.Kor.16:15 Stefanaksen perhekunnasta, joka tuli ensimmäisenä uskoon. Tai sitten kielellinen. Akaiasta kirjoitetaan אַכַּיָא, ja Aasiasta kirjoitetaan אַסִּיָא. 'Kaf' on sekoitettu 'samekin' kanssa ja keskellä 'alef' on hypätty yli, jolloin Akaiasta tulee Aasia.

*⁶ Maria on latinankielinen naisen nimi. Rooman kieli latina. Jeesuksen äiti on 'Mirjam'.

*²⁵ Jakeen alku osoittaa, että uusi testamentti pohjautuu ja perustuu vanhaan testamenttiin. Toinen virke osoittaa: Jeesus on Lain täydellistäjä. Uskollisuus perustuu Lain käskyjen sisäsyntyiseen tuntemiseen, Jeesuksen Messiaan rauhassa. Kolmas virke viittaa Messiaslupaan kaikkien kansakuntien johtajana, jolloin jokaisessa valtiossa on uskollinen hallitus.